

DENISE: INTERNATIONALE SCHOOL VOOR IEDEREEN

Geslaagde renovatie monumentaal pand

RENOVATIE MONUMENT TOT INTERNATIONALE SCHOOL DENISE**Opdrachtgever**

Esprit Scholen

**Adviseur aanbesteding,
kosten- en
projectmanagement**

HEVO 's-Hertogenbosch

Architect

Paul de Ruiter

Architects Amsterdam

Aannemer

Van der Leij

Bouwbedrijven B.V.

Programma van Eisen

ICSadviseurs

Bouwkosten

€ 9,6 miljoen excl. btw

BVO9.800 m²**Ingebruikname**

Mei 2019

KENMERKEN

De internationale school DENISE aan de Piet Mondriaanstraat in Amsterdam Nieuw-West laat zien hoe mooi een renovatie uit kan pakken. Het monumentale pand werd getransformeerd in een leeromgeving voor 4-18 jaar met veel licht, lucht en transparantie, zonder dat de oorspronkelijke architectonische kwaliteit werd aangetast.

Rector Leendert-Jan Veldhuyzen: “De Nieuwe Internationale School van Esprit (DENISE) richt zich naast kinderen van expats bewust ook op Nederlandse kinderen, waardoor je een goede mix van de Nederlandse en Engelse taal hoort. We zaten eerst bij het Museumplein in een soort villa Kakelbont; dat was wel gezellig, maar werkte niet meer voor het onderwijs. Dit gebouw op deze mooie locatie was al van Esprit en werd gerenoveerd. In de tussentijd werd het door LOLA Leegstand Oplossers beheerd; het diende als een broedplaats voor ateliers en start-ups en er werden activiteiten voor de buurt georganiseerd. Dit gebouw is groot en heeft veel fijne plekken en break-outrooms. Door de openheid is er veel natuurlijk toezicht en zie je geen leerlingen in de trappenhuisen

rondhangen. Verder blijft goede beveiliging een aandachtspunt, waarbij we als school ook actief werken aan de relatie met de buurt; die is belangrijk.”

HEVO was verantwoordelijk voor het bouwmanagement van de grootschalige renovatie en transformatie van het ontwerp tot en met oplevering en nazorg. Projectmanager Peter Huys van HEVO: “Het gebouw dateert uit 1959 en kent een orde 2-status, wat betekent dat de hoofdstructuur en het beeld van het gebouw intact moesten blijven. In een korte tijd hebben we met de opdrachtgever en de architect een plan ontwikkeld dat paste binnen de randvoorwaarden van de orde 2-status en bij de specifieke wensen en eisen van de gebruikers en recht deed aan de monumentale waarde van het pand. Omdat het gebouw al voor de start van de uitvoering in eigendom was van Esprit kregen het ontwerpteam en projectgroep de gelegenheid om overlegsituaties te plannen in het gebouw. Dat heeft ervoor gezorgd dat alle betrokken partijen het gebouw op een natuurlijke wijze leerden kennen. Bijzonder was de snelle doorlooptijd van het proces in relatie tot de uitdagingen die je in zo’n project tegen komt. Zo werd er asbest aangetroffen tijdens de bouwperiode en was een grootschalige asbestsanering noodzakelijk. In maart 2018 was het gebouw asbestvrij en is de bouwkundig aannemer gestart met het aanvullende sloopwerk, tot casco. HEVO heeft samen met Esprit het gebouw medio mei 2019 opgeleverd, wat betekent dat dit gebouw slechts een bouwtijd van één jaar kent.”

DEBAT EN EXPRESSIE

Leendert-Jan: “Onze doorlopende leerlijn van 4-18 jaar en het internationaal curriculum met zijn eigen vakken en clustering golden als basis voor het ontwerp. We geven immers les aan kleine groepen van maximaal 22 leerlingen. De onderwijsvorm is klassikaal, maar kent verschillende werkvormen. We

hebben telkens twee lokalen met een schuifwand verbonden, zodat je ook een grote ruimte kunt maken, met verschillende combinatiemogelijkheden. We hebben niet voor een grote centrale kantine gekozen, maar voor een open keuken en een foyer. Daar zie je leerlingen tijdens de pauzes overal zitten. En uniek is natuurlijk het grote theater in het hart van het gebouw met een capaciteit van 460 mensen. Veelgehoorde kritiek over het onderwijs is dat het alleen maar over meten en toetsen gaat; bij ons gaat het daarom ook over het debat en de vrije expressie. Het theater is ons grootste USP en centraal onderdeel van onze onderwijsfilosofie. De lokalen voor drama en muziek liggen ernaast, dus dat combineert mooi. Nederlands en Engels gebruiken het theater voor debat en presentaties en andere scholen zijn ook welkom. We zijn hier begonnen met 390 leerlingen, maar kunnen tot zo’n 900 kinderen doorgroeien.”

VERRASSENDE INGEPEN

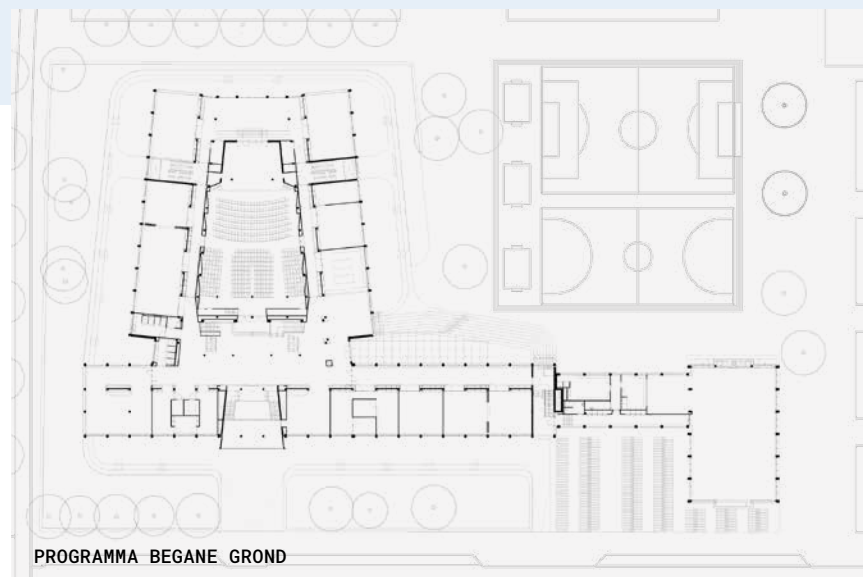
Projectarchitect Noud Paes van Paul de Ruiter Architects: “Deze school werd in 1959 door de gemeentelijke dienst onder architectuur gebouwd en is een kopie van het Spinoza Lyceum

in Zuid. Het is qua structuur stevig en solide opgetrokken. Tegelijkertijd is het door de grote raampartijen transparant waardoor het nog steeds eigentijds overkomt. De eerste keer dat we hier binnenkwamen voelden we de sfeer van de jaren 50 en 60; uitnodigend door die open structuur, maar met veel donkere en naar binnen gerichte ruimten. Onze opdracht was het in ere herstellen van de kwaliteit van het gebouw. Die ervaar je in de hoogte en de grootte van de ruimten. De structuur was ons vertrekpunt, maar we hebben in de inrichting het nodige veranderd. Zo zijn alle kozijnen vervangen, zijn er heel veel binnenwanden verwijderd en hebben we de bestaande structuur met brede gangen versterkt door glazen puilen en kastenwanden toe te voegen.”

HET GEBOUW

Het gebouw heeft een U-vorm met een appendix met twee gymzalen bovenop elkaar gestapeld met in de verbindende corridor de kleedruimten. Het gebouw had verder een half verdiept souterrain van 2.350 m² en was oorspronkelijk de fietsenkelder van het gebouw. Door het verlagen van het maaiveld en openen van de gevel is dit bruikbare onderwijsruimte geworden. Deze bouwlaag kent een beperkte vrije hoogte waardoor het een uitdaging is geweest om alle noodzakelijke installatie-onderdelen integraal passend te krijgen. Op deze plek is de centrale entree gemaakt om zo een ruime speel- en leeromgeving voor basisschoolleerlingen te maken, met de lokalen aan de gevels en een groot speel-landschap in het midden. Het voortgezet onderwijs gaat via de trap in de centrale entree naar boven. Rondom de school is in een doorlopende strip het buitenspeelplein voor de jongste

kinderen. De oudste kinderen komen via de tribunetrap in de openbare ruimte aan de buurtzijde van het gebouw en delen de ruimte met de buurt.

FIJNE UITSTRALING

Leendert-Jan: “Het is geen school met rode, blauwe en gele deuren geworden. Mooi vind ik dat het zo licht is en een mooie samenhang heeft. Het heeft ook een sjeke en tegelijk rustige uitstraling, met zijn grote ramen met donkere kozijnen, waardoor het licht mooi weerkaatst. Het trappenhuis was een donkere ruimte, maar doordat de architect de muur erboven geopend heeft valt er nu veel rechtstreeks licht naar binnen. Het ritme met de lineaire hoogglans witte kastenwanden in een eikenhouten frame zorgt ook voor een schitterend effect. Die rustige sfeer wordt versterkt door de goede akoestiek in het gebouw en de gymzalen. Een school moet warmte uitstralen en dat is hier gelukkig zo. Waar ik me verder hard voor heb gemaakt is het dieprode linoleum op de oude trappartijen. Dat ziet er prachtig uit en maakt het ook helemaal af.”

KLIMAAT

Peter: “Ook bijzonder is het klimaatsysteem dat zuinig en ingenieus is. Het was de uitdaging om de nieuwe installaties in het bestaande gebouw te integreren zonder dat deze in het zicht kwamen of dat de ruimtes verlaagd moesten worden. De installatieadviseur Klictet Advies B.V. heeft samen met Paul de Ruiter Architects een ingenieuze oplossing bedacht om de verticale luchtkanalen in de kastenwanden weg te werken, waarbij de lucht onder de schuine dakkap naar de centrale luchtbehandelingskast wordt afgevoerd. Deze bevindt zich op het dak van het theater. Met minimale middelen is dit gebouw klaargemaakt voor de toekomst en voldoet het aan Frisse Scholen klasse B. Energetische kwaliteit neemt niet toe wanneer er veel wordt toegevoegd.”

